

Anslagen till skatteförvaltningen, Tullverket och kronofogdemyndig- heterna, m.m.

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag till myndigheterna inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution och avstyrker de förslag till ändrade anslag som presenterats i fyra motioner.

Mot bakgrund av pågående beredning i Regeringskansliet avstyrker utskottet ytterligare ett antal motioner om Tullverkets befogenheter i samband med personkontroll, samverkan mellan Tullverket och andra myndigheter i gränskontrollen och tullnärvaro vid flygplatser.

Beträffande resurstilldelningen till myndigheterna inom utgiftsområdet hänvisar ledamöterna från Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet i särskilda yttranden till sina partiers budgetalternativ som nyligen beretts av finansutskottet (bet. 2002/03:FiU1). I två reservationer (kd) föreslås tillkännagivanden om tullnärvaron vid flygplatser och myndighets-samverkan i gränskontrollen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden	5
Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.....	5
Tullnärvaro vid flygplatser	10
Lokala verksamheter	12
Samverkan i gränskontrollarbetet, m.m.	12
Reservationer.....	14
1. Tullnärvaro vid flygplatser (punkt 2) – kd.....	14
2. Samverkan i gränskontrollarbetet m.m. (punkt 4) – kd	14
Särskilda yttranden	16
1. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1)	
– m.....	16
2. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1)	
– fp.....	17
3. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1)	
– kd.....	17
4. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1)	
– c	18
Bilagor	
1. Förteckning över behandlade förslag.....	19
Propositionen.....	19
Motioner från allmänna motionstiden.....	19
2. Förslag till beslut om anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och	
exekution	22

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Riksdagen anvisar för budgetåret 2003 anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution i enlighet med regeringens förslag. Därmed bifaller riksdagen proposition 2002/03:1 i denna del och avslår motionerna 2002/03:Fi232 yrkande 10, 2002/03:Sk379 yrkandena 1, 5 och 6, 2002/03:Sk384 yrkandena 1–3, 2002/03:Sk388 och 2002/03:So517 yrkande 2.

2. Tullnärvaro vid flygplatser

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sk273, 2002/03:Sk285, 2002/03:Sk379 yrkande 4, 2002/03:Sk393 och 2002/03:T240.

Reservation 1 (kd)

3. Lokala verksamheter

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sk407 och 2002/03:N342 yrkande 4.

4. Samverkan i gränskontrollarbetet m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Sk313 och 2002/03:Sk379 yrkandena 2 och 3.

Reservation 2 (kd)

Stockholm den 26 november 2002

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Anna Grönlund (fp), Lennart Hedquist (m), Per Erik Granström (s), Ulla Wester (s), Per Landgren (kd), Marie Engström (v), Per-Olof Svensson (s), Anne-Marie Pålsson (m), Lennart Axelsson (s), Roger Karlsson (c), Inger Nordlander (s), Ulf Sjösten (m), Catharina Bråkenhielm (s), Barbro Feltzing (mp), Anne-Marie Ekström (fp) och Britta Rådström (s).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I ärendet behandlar utskottet regeringens proposition 2002/03:1, volym 2, utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution och motioner från den allmänna motionstiden 2002 om anslagen inom utgiftsområdet och myndigheternas uppgifter. Regeringens och motionärernas förslag till riksdagsbeslut redovisas i en förteckning över behandlade förslag, se *bilaga 1*. Utskottets förslag till anslag för budgetåret 2003 framgår av *bilaga 2*.

Utskottets överväganden

Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar för budgetåret 2003 anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution i enlighet med regeringens förslag och avslår motionsförslag om ändrade anslagsbelopp.

Jämför särskilda yttrandena 1 (m), 2 (fp), 3 (kd) och 4 (c).

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen för budgetåret 2003 anvisar anslag under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt följande:

Anslag	Anslagstyp	Tusental kronor
3:1 Riksskatteverket	Ramanslag	483 156
3:2 Skattemyndigheterna	Ramanslag	5 087 212
3:3 Tullverket	Ramanslag	1 267 607
3:4 Kronofogdemyndigheterna	Ramanslag	1 427 948
Summa		8 265 923

De myndigheter som räknas upp i tabellen har sin verksamhet inom politikområdet Skatt, tull och exekution. Riksskatteverket är chefsmyndighet för skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna. Annan myndighet med verksamhet inom politikområdet är Kustbevakningen (utgiftsområde 6), som har ett självständigt ansvar för tullkontrollen till sjöss.

Målet för politikområdet är att eftersträva skatte-, tull- och avgiftsintäkter skall säkerställas på ett rättssäkert och ekonomiskt effektivt sätt samtidigt som enkelhet skall eftersträvas och brottslighet motarbetas. De gemensamma prioriteringarna inom politikområdet utgår från att berörda myndigheter svarar för väsentliga delar av samhällets viktigaste regelsystem. Av stor betydelse är att myndigheterna kan få allmänhet och företag att känna förtroende för rättssäkerheten och rättstryggheten i dessa regelsystem samt att allmänhet och företag därmed frivilligt efterlever regelsystemen. I det löpande arbetet ska myndigheterna kontinuerligt arbeta för att höja effektiviteten i verksamheten samtidigt som servicen till allmänhet och företag skall förbättras.

I propositionen framhålls det vara av stor vikt att myndigheterna långsiktigt arbetar med åtgärder för att kunna hantera en med tiden allt större och mer komplicerad arbetsmängd med mindre personalresurser. En hög service-nivå och förenklingar för allmänhet, näringsliv och andra myndigheter skall

eftersträvas. Arbetet med att öka den elektroniska hanteringen av dokument och information skall fortgå. I arbetet med den s.k. servicetrappan för företag är det betydelsefullt att samarbetet mellan Tullverket och företag utvecklas. Detta samarbete ger samtidigt möjligheter till en effektivare bekämpning av brottslighet. För att säkerställa att verksamheten utvecklas åt rätt håll och att resurserna styrs till rätt områden är det viktigt att myndigheterna kontinuerligt följer förändringar i samhället. I detta arbete är omvärlds- och riskanalyser viktiga instrument. Av denna anledning är också en väl utvecklad dialog med allmänhet, näringsliv och andra myndigheter av stor betydelse. I det europeiska och övriga internationella administrativa samarbetet inom myndighetsområdena prioriteras insatser för regel- och procedurförenklingar, rationell användning av IT, informationsutbyte och utbildningsinsatser. För att effektivisera verksamheten är arbetet med förenklingar av regler och procedurer viktigt. Regeringen understryker betydelsen av myndigheternas arbete med förenklingar av det egna regelverket samt förslag till förenklingar av de nationella och internationella regelverken.

Skatteförvaltningen skall även fortsättningsvis prioritera förstärkt skattekontroll. I detta ingår en fördjupad kontroll av företag som hanterar stora skatteunderlag och insatser mot så kallat svart arbete. Exekutionsväsendet skall bl.a. prioritera verksamheten i enlighet med en ny indrivningspolicy. Skatteförvaltningen och exekutionsväsendet skall fortsätta att effektivisera borgenärsarbetet. Den nedåtgående trenden i skattekontrollen har vänt, till vilket resurstillskotten under senare år anses ha bidragit.

Ett förslag finns om att slå ihop RSV och de tio skattemyndigheterna till en myndighet (Ds 2002:15). Förslaget har remissbehandlats och bereds f.n. inom Regeringskansliet. Regeringen planerar också att låta utreda hur kronofogdemyndigheternas verksamhet lämpligen bör organiseras. En sådan utredning bör enligt propositionen särskilt belysa hur de borgenärsneutrala uppgifterna skall kunna hanteras på ett självständigt sätt.

Insatser mot narkotika och storskalig illegal införsel av alkohol och tobak har hög prioritet hos Tullverket. En viktig uppgift är att Tullverket fortsätter att utveckla det pågående samarbetet med Kustbevakningen, Polisen och andra berörda myndigheter och institutioner för att uppnå en effektiv och ändamålsenlig gränskontroll. Vid sidan härav skall verket bl.a. fortsätta med att utveckla samarbetet med företagen, öka företagets anslutning till tulldata-systemet och uppnå målsättningarna för genomsnittlig kredittid och andelen rätt debiterad uppbörd.

Kustbevakningen skall bl.a. prioritera insatser mot narkotika och storskalig illegal införsel av alkohol och tobak, bl.a. genom att utveckla gränskontrollen ytterligare och fortsätta att utveckla ett system för riskanalys baserat på underrättelser och brottsmisstankar.

Avvikelser i de föreslagna anslagsnivåerna för 2003 i förhållande till tidigare rambeslut är till större delen hänförliga till pris- och löneomräkningar och till mindre del beroende av olika beslut och överföringar mellan utgifts-

områden. Nivån på anslag för förvaltnings- och investeringsändamål 2003 har generellt dragits ned med 0,7 %.

För Tullverkets del innebär regeringens förslag en varaktig förstärkning av anslaget på 15 miljoner kronor fr.o.m. 2003. Syftet med resursförstärkningen är att möjliggöra en effektivare bekämpning av narkotikasmuggling samt annan gränsöverskridande organiserad brottslighet. Genom satsningen kan utvecklingen av nya och effektivare arbetsmetoder för gränskontrollen intensifieras. Avsikten är att anslaget skall förstärkas med ytterligare 10 miljoner kronor fr.o.m. budgetåret 2004. Vid beräkning av anslagsnivån har även beaktats en varaktig överföring på 4,7 miljoner kronor från utgiftsområde 22 Kommunikationer, 36:11 Driftbidrag till kommunala flygplatser, i syfte att säkerställa att Tullverket efter den pågående ombyggnaden av Arlanda flygplats upprätthåller en önskvärd kontrollnivå.

Motionerna

Av nedanstående tabell framgår de ändringar i anslagsbeloppen som föreslås i motioner från fyra partier (belopp i tusental kronor).

Anslag	Propositionen	Sk384 (m)	Fi232 (fp)	Sk379 (kd)	Sk388 (c)
3:1 Riksskatteverket	483 156	-75 000			-50 000
3:2 Skattemyndigheterna	5 087 212		+50 000	-20 000	
3:3 Tullverket	1 267 607	+26 000	+25 000	+5 000	+20 000
3:4 Kronofogdemyndigheterna	1 427 948	-40 000			

I motion Sk384 yrkandena 1–3 av Lennart Hedquist m.fl. (m) motiveras en sänkt nivå på anslaget till Riksskatteverket med att skattemyndigheternas administration minskar om riksdagen genomför de förslag till skatteförändringar som Moderata samlingspartiet har lagt fram under hösten med anledning av budgetpropositionen. Om taxeringsvärdena för fastigheter fryses igen behövs det varken omräkning av taxeringsvärdena eller någon ny fastighets-taxering. Enligt motionen medför också ett riksdagens bifall till Moderaternas förslag om att slopa förmögenhetsskatten och reklamskatten en minskad administration. Den föreslagna höjningen av Tullverkets anslag motiveras i motionen med att smuggling av hårt punktbeskattade varor som alkohol och tobak har ökat under senare år liksom smuggling av narkotika och vapen. Tullverket bör därför få större resurser så att kontrollen kan öka. Tullverk-samheten skall enligt motionen finansieras genom anslag och inte genom att Tullverket tar offentligtrettsliga medel i anspråk.

En del av kronofogdemyndigheternas verksamhet är enligt motion Sk384 inte en naturligt integrerad del av myndighetsutövningen. Motionärerna nämner tillsynen vid konkurs som exempel på uppgifter som bör kunna utföras av konkursförvaltare på den privata marknaden. Detta innebär enligt motionen att anslaget till kronofogdemyndigheterna kan minskas.

I motion Fi232 yrkande 10 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) motiveras det ökade anslaget till skatteförvaltningen i förhållande till regeringens förslag med att skattemyndigheterna bör tillföras resurser för att förbättra skattekontrollen. De ökade resurserna till Tullverket behövs enligt motionen för att ytterligare förbättra insatserna mot den illegala införseln av alkohol och narkotika.

Enligt motion Sk379 av Per Landgren m.fl. (kd) är regeringens satsningar på skattekontrollen inte tillräckliga. Varje investering i skattekontroll och därmed högre effektivitet och service kommer enligt motionärerna att ge statskassan god avkastning på avsatta medel. De föreslår ett tillkännagivande till regeringen om ökade resurser till skatteförvaltningen för förstärkt skattekontroll (yrkande 1). Ett tillkännagivande föreslås också om utökade resurser till tullen för effektivare gränskontroll (yrkande 5). Det förslag om ändrade anslagsbelopp för 2003 som finns i motionen (yrkande 6) skall öka resurserna till skattemyndigheterna med 120 miljoner kronor. Samtidigt tillgodräknar sig motionärerna de besparingar i skatteadministrationen motsvarande 140 miljoner kronor 2003 som ett genomförande av deras förslag om avskaffad fastighetsskatt och förmögenhetsskatt enligt deras beräkningar leder till. Uppjusteringen av anslaget till Tullverket med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag motiveras bl.a. med att Tullverket skall förstärka kontrollen av och spaningen efter illegal införsel av bl.a. narkotika, vapen, alkohol och tobak.

Enligt motion Sk388 av Roger Karlsson m.fl. (c) gör en rad omständigheter som Schengensamarbetet och såväl tåg- som biltrafiken över Öresundsbron att kraven på Tullverket ökar. I motionen föreslås att 20 miljoner kronor förs till Tullverket från Riksskatteverkets anslag. Vid minskningen av anslaget till Riksskatteverket räknar sig motionärerna till godo att Centerpartiet i en särskild fastighetstaxeringsmotion har föreslagit reformering och betydande förenklingar av taxeringsförfarandet för småhus. De föreslagna förenklingarna kommer enligt motionen att leda till att Riksskatteverket får betydligt mindre och administrativt enklare arbete med fastighetstaxeringen.

I ytterligare en motion, So517 av Anders Bengtsson m.fl. (s), finns krav på ökade resurser till tull- och polisinsatser som dock inte preciserats beloppsmässigt. Motionärerna föreslår ett stärkt stöd till tull och polis för att stävja smuggling och vidareförsäljning av alkohol (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Skatteutskottet har tidigare i höst i ett yttrande till finansutskottet behandlat regeringens förslag till utgiftsram för utgiftsområde 3 för 2003 och de motioner från fyra partier som väckts i anslutning till det förslaget (yttr.

2002/03:SKU1y). Utskottet har tillstyrkt regeringens förslag och avstyrkt dels yrkanden från Folkpartiet om en höjning av utgiftsramen med 75 miljoner kronor, dels olika yrkanden om sänkning av utgiftsramen, nämligen med 89 miljoner kronor enligt ett yrkande från Moderaterna, med 15 miljoner kronor enligt motsvarande yrkande från Kristdemokraterna och med 30 miljoner kronor enligt yrkande från Centerpartiet. Vid ett sammanträde den 21 november 2002 tillstyrkte finansutskottet regeringens förslag och avstyrkte motionsförslagen (bet. 2002/03:FiU1). Finansutskottets betänkande skall enligt gällande arbetsplan behandlas av riksdagen den 4 december 2002.

Gemensamt för regeringens förslag och partiernas motioner är att Tullverkets anslag skall ökas för att stärka Tullverkets insatser i gränskontrollen, framför allt för att kunna möta narkotikasmugglingen och den storskaliga illegala införseln av alkohol och tobak.

Tullverket har tidigare tillförts vissa resurstillskott för att täcka bl.a. merkostnader till följd av Öresundsbronns öppnande. Under 2001 har tullen gjort fler beslag av narkotika än tidigare. Samtidigt har det emellertid skett en minskning av mängden beslagtagna narkotika av vissa preparat. Även beslagen av alkohol och tobak har minskat under året. Eftersom det inte finns några tecken på att mängden narkotika i samhället minskar är det oroande att mängden beslagtagna narkotika inte har ökat. Samma bedömning kan göras när det gäller illegalt införd alkohol och tobak. Även om den information som finns avseende 2002 visar att beslagmängderna till viss del gått upp finns det enligt utskottets mening goda skäl för en resursförstärkning till tullen för att förbättra insatserna för att komma åt den illegala införseln.

En sak som förtjänar att nämnas i sammanhanget är att träffsäkerheten i tullens kontroll har fortsatt att öka, vilket bekräftar att det pågående förbättringsarbetet ger resultat. Detta kan troligen vara ett resultat av de förbättringar som skett av Tullverkets underrättelse- och riskanalysarbete. Även användandet av hotbildsanalyser kan ha gett goda effekter för träffsäkerheten. Det är enligt utskottets mening viktigt att Tullverket fortsätter att utveckla sitt underrättelse- och analysarbete. Som utskottet strax återkommer till är det också nödvändigt att utveckla samarbetet med andra berörda myndigheter om gränskontrollen skall bli effektiv och samtidigt fungera på ett smidigt sätt för resenärerna och den gränsöverskridande handeln. När det gäller nivån på resursförstärkningen till Tullverket har utskottet inte funnit skäl att frångå det anslagsbelopp för 2003 som regeringen har föreslagit.

Skattekontrollen har enligt vad som framgår av propositionen under senare år inte uppnått en tillräckligt hög nivå. Skatteförvaltningen har tillförts resurser för att åtgärda detta problem. I propositionen konstateras att den nedåtgående trenden i kontrollverksamheten har vänt, något som återspeglas i bl.a. en ökning av antalet revisioner samt antalet ändrade deklARATIONER efter skrivbordsgranskning och revision. Regeringen har gjort bedömningen att tidigare resurstillskott och den kontinuerliga effektiviseringen av arbetet varit bidragande till förbättringarna. Skatteförvaltningen skall enligt regeringens förslag även fortsättningsvis prioritera förstärkt skattekontroll. I detta ingår en

fördjupad kontroll av företag som hanterar stora skatteunderlag och insatser mot den s.k. svarta ekonomin.

Utskottet anser att regeringens förslag om anslag till skatteförvaltningen bör godtas och motionärernas alternativa förslag avslås. Utskottet har i det tidigare nämnda yttrandet till finansutskottet (yttr. 2002/03:SkU1y) avstyrkt de olika skatteförslag som oppositionspartierna har lagt fram och som de tillgodoräknat sig som besparingar i form av minskad administration för Riksskatteverket, skattemyndigheterna och kronofogdemyndigheterna. Motionärernas skatteförslag skulle sannolikt inte heller kunna ges ett så snabbt genomslag i administrationen som motionärerna vill göra gällande.

Utskottet har i övrigt inte funnit anledning till någon kommentar med anledning av regeringens redovisning av myndigheternas verksamhet inom politikområdet Skatt, tull och exekution och utgiftsområde 3.

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker motionerna Fi232 yrkande 10, Sk379 yrkande 6, Sk384 yrkandena 1–3 och Sk388.

Med hänvisning till vad utskottet anfört om inriktningen av det fortsatta kontrollarbetet inom skatteförvaltningen och inom Tullverket när det gäller bl.a. gränskontrollen anser utskottet att det inte finns skäl till tillkännagivanden om utökade resurser i enlighet med vad som förordas i motion Sk379 yrkandena 1 och 5. Utskottet avstyrker följaktligen motionen även i denna del.

Eftersom regeringens budgetförslag tar särskild hänsyn till Tullverkets kontrollbehov när det gäller illegal införsel av alkohol anser utskottet det inte heller vara befogat med ett tillkännagivande i enlighet med vad som föreslås i motion So517 yrkande 2. Utskottet avstyrker yrkandet och vill i sammanhanget erinra om att även polisorganisationen genom årets budgetförslag tillförs resursförstärkningar.

Tullnärvaro vid flygplatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsförslag som har väckts om tullnärvaro på flygplatser med hänvisning till den prövning av dessa frågor som görs av regeringen och Tullverket.

Jämför reservation 1 (kd).

Gällande bestämmelser

Enligt 3 kap. 12 § andra stycket tullagen (2000:1281) beslutar regeringen om vilka flygplatser som skall vara gemenskapsflygplatser, s.k. ICAP. Regeringen beslutar också om vilka orter som är gränskontrollorter. Dessa framgår av en uppräkningslista i 5 kap. 3 § utlänningsförordningen (1989:547).

Tullverket beslutar om vilka flygplatser som skall vara s.k. tullflygplatser. Vid prövningen av om en flygplats kan bli en tullflygplats beaktas i första

hand om detta är möjligt från tullkontrollsynpunkt. Tullverket väger också in behovet av en rationell och effektiv flygtrafik och flygtrafikens möjligheter till utveckling. Endast flygplats som är gränskontrollort enligt utlänningsförordningen kan bli en tullflygplats. Tullverket fäster också vikt vid om flygplatsen är internationell gemenskapsflygplats (4 a kap. 5 § tullordningen).

För närvarande är 26 flygplatser klassade som tullflygplatser. På tullflygplatserna håller tullen öppet kl. 07.00–21.00 alla dagar för passagerartrafik med länder utanför EU. Trafik med EU-länder får även ske efter 21.00. Arlanda, Landvetter och Malmö-Sturup har kontinuerligt öppethållande i tullhänseende. För trafikering av annan flygplats än tullflygplats krävs i princip trafiktillstånd från Tullverket vid trafik med länder utanför EU.

Motionerna

I motion Sk379 yrkande 4 av Per Landgren m.fl. (kd) förordas en permanent kontroll vid våra internationella flygplatser. Enligt motionen är det inte tillfredsställande att kontrollen sker endast vid vissa tillfällen och tidpunkter, varav en del endast på kontorstid.

I fyra motioner förordas att flygplatsen i Ängelholm skall ges internationell status genom ändrad klassificering som gränskontrollort och internationell gemenskapsflygplats. Det är motionerna Sk273 av Torkild Strandberg m.fl. (fp), Sk285 av Peter Danielsson (m), Sk393 av Kent Härstedt m.fl. (s) och T240 av Kenneth Lantz (kd).

Utskottets ställningstagande

Regeringen bereder f.n. två ärenden som gäller klassificeringen av flygplatsen i Ängelholm som gränskontrollort och som internationell gemenskapsflygplats. Utskottet får hänvisa till den prövning som regeringen förväntas göra inom kort och avstyrker motionerna Sk273, Sk285, Sk393 och T240.

När det gäller i vilken omfattning personal från Tullverket skall vara tillgänglig på landets flygplatser är det en fråga som enligt utskottets mening bäst kan bedömas av Tullverket självt inom ramen för de kontroll- och servicebehov som finns i anslutning till den internationella flygtrafiken. Utskottet kan därför inte ställa sig bakom ett tillkännagivande till regeringen i enlighet med vad som föreslagits i motion Sk379 yrkande 4. Motionsyrkandet avstyrks.

Lokala verksamheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om att omfördela vissa personella resurser inom tullen och skatteförvaltningen.

Motionerna

I motion Sk407 yrkar Lars U Granberg och Birgitta Ahlqvist (s) att riksdagen skall besluta ett tillkännagivande till regeringen om att personal inom Tullverket bör omfördelas i syfte att förstärka framför allt narkotikabekämpningen i norra Sverige.

I motion N342 yrkande 4 av Birgitta Sellén (c) föreslås ett tillkännagivande om att jobb som utlokaliseras från skattemyndigheten till viss del bör placeras i Sollefteå för att kompensera kommunen för de arbetstillfällena som försvann när försvaret lade ned sin verksamhet där.

Utskottets ställningstagande

Hur verksamheterna inom tullen och skatteförvaltningen skall organiseras inom olika delar av landet är en fråga som myndigheterna själva måste bestämma utifrån de krav på kontroll och service som ställs i verksamheten. Utskottet avstyrker motionerna.

Samverkan i gränskontrollarbetet, m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsförslagen om utredning av Tullverkets befogenheter i personkontrollen och om en utvecklad samverkan mellan tull, kustbevakning och polis mot bakgrund av det arbete som redan påbörjats i Regeringskansliet.

Jämför reservation 2 (kd).

Motionerna

I motion Sk313 av Ulla Wester och Kerstin Engle (s) yrkas att regeringen skall se över tullens befogenheter att kontrollera trafikanters identitet. Enligt motionärerna medför detta bl.a. att operativ samverkan mellan tull och polis vid personkontroll i samband med gränskontroll försvåras.

I motion Sk379 yrkandena 2 och 3 av Per Landgren m.fl. (kd) tas upp frågor som gäller de stora förändringar som medlemskapet i EU medfört för Tullverket när det gäller gränskontrollen. Enligt motionen bör Tullverket, Kustbevakningen och Polisen gemensamt få i uppdrag att se över hur under rättelseverksamheten bättre kan samordnas så att man dels arbetar mot en gemensam hotbild, dels använder varandras kompetens och utrustning.

Motionärerna anför vidare bl.a. att ansvaret och uppgifterna inom gränskontrollen måste vara föremål för flexibilitet och fördelas pragmatiskt mellan de inblandade myndigheterna, något som enligt motionen konstaterades av Utredningen om tullens dimensionering m.m. (SOU 1998:18). Motionärerna vill vidare betona att det utvecklings- och effektiviseringsarbete som påbörjats fortsätter och att en god service och en bra information utvecklas. Det ger tillsammans med enklare regler och procedurer förutsättningar för en effektiv kontroll.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan i stort sett instämma i det som motionärerna anför om betydelsen av en väl fungerande organisation för att på ett så effektivt sätt som möjligt kunna motverka att narkotika och andra farliga varor smugglas in i landet. Den svenska tullen har också speciella befogenheter genom den särskilda lagstiftning som skall förhindra att bl.a. narkotika och vapen förs över en inre gräns. Särskilda satsningar görs också, vilket har framgått tidigare i betänkandet, och ett särskilt avtal har tecknats för att komma till rätta med problem i samband med tillkomsten av Öresundsbron. Nästa år tilldelas Tullverket ökade resurser för gränskontrollen, och regeringen har aviserat ytterligare en ökning till budgetåret 2004.

I propositionen framhålls att det är viktigt att det pågående samarbetet mellan Tullverket, Kustbevakningen, Polisen och andra berörda myndigheter och institutioner fortsätter att utvecklas. Samarbetet är enligt propositionen nödvändigt för att uppnå en effektiv och ändamålsenlig gränskontroll. Enligt vad utskottet har erfarit genomförs på regeringens uppdrag en förstudie inför en mer omfattande utredning om personkontrollen främst vid den yttre gränsen med ett brottsförebyggande och brottsbekämpande perspektiv. Ett skäl härtill är att Sverige har varit operativ medlem i Schengen i drygt ett år och att det mot denna bakgrund är lämpligt att se över det svenska regelverket och tillämpningen av detta. I det nämnda arbetet skall prövas om befogenheterna vid personkontrollen skall vara desamma för polis, tull och kustbevakning. Avsikten är också att få belyst hur samverkan mellan myndigheterna fungerar, såväl rörande den direkta verksamheten vid utförandet av gränskontrollarbetet som informations- och underrättelseutbytet mellan myndigheterna, i den mån det har omedelbart samband med de rättsliga frågor som är av primärt intresse.

Utskottet utgår ifrån att det ovan nämnda utredningsarbetet skall bidra till en belysning av de frågeställningar som motionärerna tar upp. När det gäller frågor om Tullverkets arbete med service och regelförenklingar framgår av utskottets redovisning tidigare i betänkandet att dessa frågor har en framträdande plats i det fortsatta förbättringsarbetet. Utskottet finner mot denna bakgrund ingen anledning för riksdagen att besluta om ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motionerna. Utskottet avstyrker följaktligen motion Sk313 och motion Sk379 yrkandena 2 och 3.

Reservationer

1. Tullnärvaro vid flygplatser (punkt 2) – kd

av Per Landgren (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 2 borde ha följande lydelse:
Riksdagen ger som sin mening regeringen till känna vad som har anförts i reservation 1 om tullens närvaro vid internationella flygplatser. Därmed bifaller riksdagen motion 2002/03:Sk379 yrkande 4 och bifaller delvis motionerna 2002/03:Sk273, 2002/03:Sk285, 2002/03:Sk393 och 2002/03:T240

Ställningstagande

Från och med den 25 mars 2001 har Sverige deltagit i det s.k. Schengensamarbetet. Dess huvudprincip är att alla människor som lagligt befinner sig i ett Schengenland kan fritt resa till ett annat utan att behöva genomgå personkontroll. För Sveriges del innebär Schengenavtalet krav på permanent kontroll vid våra internationella flygplatser.

Det är inte tillfredsställande att kontrollen vid de svenska internationella flygplatserna utövas endast vid vissa tillfällen och tidpunkter, vid en del endast på kontorstid. Samtidigt är det väl känt att transporter och resande till vårt land, och därmed även illegal verksamhet, pågår dygnet runt. Det är inte rimligt att kontrollen inskränks utanför den normala arbetstiden. Det innebär att vissa ankomster, och bland dem även vissa ”högriskflyg”, lämnas helt eller delvis utan bevakning. Jag tillstyrker förslaget i Kristdemokraternas motion Sk379 yrkande 4 om ett tillkännagivande till regeringen om förbättrad kontroll på de internationella flygplatserna.

2. Samverkan i gränskontrollarbetet m.m. (punkt 4) – kd

av Per Landgren (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 4 borde ha följande lydelse:
Riksdagen ger som sin mening regeringen till känna vad som har anförts i reservation 2 om gränskontrollen. Därmed bifaller riksdagen motion 2002/03:Sk379 yrkandena 2 och 3 och avslår motion 2002/03:Sk313.

Ställningstagande

Tullverket har med anledning av inträdet i Europeiska unionen ställts inför omfattande förändringar av sin verksamhet. Arbetsvolymen har minskat kraftigt vad avser klarering, och ett helt nytt regelverk har införts. Samtidigt har

nya uppgifter tillkommit. Som en följd av detta har verket omorganiserats och personalstyrkan minskats.

I SOU 1998:18 beskrivs hur Tullverket klarat omställningen. Men utredningen anser ändå att en mer systematisk ansats behövs i gränskontrollarbetet och att det saknas en samsyn och samlad strategi i arbetet mot narkotikasmugglingen mellan de tre gränskontrollmyndigheterna. Därför bör Tullverket, Kustbevakningen och Polisen gemensamt få i uppdrag att se över hur underrättelseverksamheten bättre kan samordnas så att man dels arbetar mot en gemensam hotbild, dels använder varandras kompetens och utrustning. Vi delar slutsatsen i SOU 1998:18 att ansvaret och uppgifterna inom gränskontrollen måste vara föremål för flexibilitet och fördelas pragmatiskt mellan de inblandade myndigheterna. Här finns en av kärnpunkterna i arbetet för en effektiviserad gränskontroll.

Det är viktigt att det utvecklings- och effektiviseringsarbete som påbörjats fortsätter och att en god service och en bra information utvecklas. Det ger tillsammans med enklare regler och procedurer förutsättningar för en effektiv kontroll. Tullverket har till uppgift att föreslå förenklingar av regler och procedurer, inte minst när det gäller EU:s regelverk.

Jag tillstyrker att riksdagen beslutar om ett tillkännagivande till regeringen om en utveckling av gränskontrollen och utredning om samverkan i gränskontrollen i enlighet med vad föreslås i motion Sk379 yrkandena 2 och 3.

Särskilda yttranden

1. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1)

– m

av Lennart Hedquist (m), Anne-Marie Pålsson (m) och Ulf Sjösten (m).

Den 4 december 2003 kommer en riksdagsmajoritet bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister att fastställa ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena i den statliga budgeten och en beräkning av statens inkomster avseende 2003. Samtidigt beslutas om preliminära utgiftstak för år 2004.

Moderata samlingspartiet har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Ett övergripande mål för den ekonomiska politiken bör vara att möjliggöra ökad tillväxt. Då måste utgiftskvoten sänkas. För detta krävs bl.a. en moderniserad arbetsmarknad, avregleringar, sänkta skatter och lägre offentliga utgifter. Antalet sjukskrivna och förtidspensionerade måste minska genom att sjukvård och rehabilitering förbättras.

Våra förslag syftar också till att skapa förutsättningar för ett ekonomiskt, kulturellt och socialt växande Sverige. Vi vill satsa på en utbildning som ger alla större möjligheter till ett rikare liv. Genom en större enskild sektor och ett starkare civilt samhälle kan både företag och människor växa. Ännu fler kan komma in på den ordinarie arbetsmarknaden. Den sociala tryggheten ökar också i andra bemärkelser genom att hushållen får en större ekonomisk självständighet. Friheten att välja bidrar både till mångfald, en bättre kvalitet och en större trygghet. De enskilda människorna får ett större inflytande över sina liv.

Vi har föreslagit en långtgående växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna skall tillföras resurser för att på ett tillfredsställande sätt kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma. Avsevärda resurser tillförs t.ex. för att bryta den ökade sjukfrånvaron och de ökande förtidspensioneringarna.

Vårt budgetalternativ – med våra förslag till utgiftstak, anslagsfördelning och skatteförändringar – bör ses som en helhet där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat från de andra. När riksdagens majoritet den 4 december beslutar om ramar för de olika utgiftsområdena och därmed en annan inriktning av politiken väljs, deltar vi inte i det nu aktuella beslutet om anslagsfördelning inom utgiftsområde.

2. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1)

– fp

av Anna Grönlund (fp) och Anne-Marie Ekström (fp).

Folkpartiet har i motion Fi232 med anledning av budgetpropositionen yrkat på att utgiftsområde 3 skall tillföras ytterligare resurser för att skattemyndigheterna skall kunna förbättra skattekontrollen och för att tullen skall få ytterligare resurser för insatser mot den illegala införseln av alkohol och narkotika. Finansutskottet (bet. 2002/03:FiU1) har nyligen behandlat regeringens förslag om utgiftsramar för 2003 och 2004 och de alternativa förslag om att höja utgiftsramen för utgiftsområdet i förhållande till propositionen med 75 miljoner kronor för båda åren. Finansutskottet har tillstyrkt regeringens förslag till utgiftsramar för utgiftsområdet, och Folkpartiet redovisar sitt alternativa förslag till ekonomiska ramar för utgiftsområdet i en reservation till finansutskottets betänkande.

Vi vill att skattemyndigheternas anslag för 2003 skall höjas med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för åtgärder som ökar skatteintäkterna. Tullen vill vi för 2003 tillföra 25 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit för ökade resurser för åtgärder riktade mot den illegala införseln av alkohol och narkotika.

3. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1)

– kd

av Per Landgren (kd).

Kristdemokraterna har i motion Fi233 lämnat alternativa förslag till utgiftsramar för 2003 och 2004 som nyligen har behandlats av finansutskottet (bet. 2002/03:FiU1). I motionen föreslås att utgiftsramen för utgiftsområde 3 sänks med 15 miljoner kronor 2003 och höjs med 5 miljoner kronor 2004. Finansutskottet har tillstyrkt regeringens förslag till utgiftsramar för utgiftsområdet och Kristdemokraterna redovisar sitt alternativa förslag till ekonomiska ramar för utgiftsområdet i en reservation till finansutskottets betänkande.

Kristdemokraternas förslag innebär att 120 och 190 miljoner kronor mer per år avsätts till skatteförvaltningen för förstärkt skattekontroll åren 2003 och 2004. Det handlar dels om att öka beskattningseffektiviteten, dvs. förhållandet mellan rätt skatt och debiterad skatt, dels uppbördseffektiviteten, dvs. förhållandet mellan debiterad skatt och inbetald skatt. Erfarenheten (t.ex. Riksdagens revisorers granskning av satsningar på ökad skattekontroll) är att denna typ av satsningar kassamässigt ger ca sex gånger så mycket tillbaka. De periodiserade effekterna till följd av kontrollverksamheten är ofta flerfaldigt högre, men dessa totala belopp kommer inte alltid in till statskassan det år felet upptäcks. Den s.k. Lindbeckkommissionen (SOU 1993:16) räknade på sin tid med att de extra skatteintäkter som en effektivare kontroll kunde ge upphov till på sikt uppgår till minst 10 miljarder kronor per år. Kristdemokraterna räknar försiktigtvis med att skatteintäkterna till följd av kontrollsatsningen endast ökar med 400 miljoner kronor det år förslaget genomförs.

Kostnaden för dagens administration av fastighets- och förmögenhetsbeskattning uppgår sammanlagt till minst 200 miljoner kronor för Riksskatteverket (RSV), Skattemyndigheterna och Statistiska centralbyrån. Administrationen av sambeskattningsav förmögenhet, de med jämna mellanrum återkommande fastighetstaxeringarna och administrationen av begränsningsregeln för fastighetsskatt är mycket resurskrävande. Eftersom Kristdemokraterna föreslår ett avskaffande av den statliga fastighetsskatten kan därför anslagen till denna del av beskattningsverksamheten minskas med 140 miljoner kronor 2003.

En effektivare gränskontroll kräver mer resurser till Tullverket. Kristdemokraterna har en längre tid krävt en resursförstärkning på 20 miljoner kronor till tullen. Nu har regeringen valt att tillföra Tullverket 15 miljoner kronor från år 2003 för att förbättra bekämpningen av narkotikasmugglingen. Kristdemokraterna välkomnar regeringens satsning men bibehåller ett krav på en anslagsökning till Tullverket på 5 miljoner kronor. I jämförelse med regeringens förslag innebär således vårt budgetförslag att tullens budgetramar utökas med 5 miljoner kronor per år fr.o.m. 2003, för att förstärka kontroll och spaning efter illegal införsel av bl.a. narkotika, vapen, alkohol, tobak och skattepliktiga varor i övrigt.

4. Anslag inom utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution (punkt 1)

– c

av Roger Karlsson (c).

Centerpartiet har i motion Fi234 yrkat på utgiftsramar för utgiftsområde 3 som är 30 miljoner kronor lägre 2003 och 50 miljoner kronor lägre 2004. Finansutskottet (bet. 2002/03:FiU1) har tillstyrkt regeringens förslag till utgiftsramar för utgiftsområdet, och Centerpartiet redovisar sitt alternativa förslag till ekonomiska ramar för utgiftsområdet i en reservation till finansutskottets betänkande.

Det är angeläget att Tullverket får ökade resurser. En rad omständigheter som Schengensamarbetet och såväl tåg- som biltrafik över Öresundsbron gör att kraven på Tullverket ökar. Anslaget 3:3 bör därför räknas upp med 20 miljoner kronor. Centerpartiet föreslår en omfördelning av medel från Riksskatteverket för att möta Tullverkets ökade behov. I enlighet med denna omfördelning bör anslaget 3:1 räknas ned med 20 miljoner kronor.

Centerpartiet föreslår en reformering och betydande förenkling av taxeringsförfarandet för småhus. De föreslagna förenklingarna kommer att leda till att Riksskatteverket får betydligt mindre och administrativt enklare arbete med fastighetstaxeringen. Anslaget 3:1 Riksskatteverket minskas därför med ytterligare 30 miljoner kronor för 2003.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Regeringen (Finansdepartementet) föreslår i proposition 2002/03:1 utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

1. att riksdagen för budgetåret 2003 anvisar anslagen under utgiftsområde 3 *Skatt, tull och exekution* enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
3:1 Riksskatteverket	Ramanslag	483 156
3:2 Skattemyndigheterna	Ramanslag	5 087 212
3:3 Tullverket	Ramanslag	1 267 607
3:4 Kronofogdemyndigheterna	Ramanslag	1 427 948
Summa		8 265 923

Motioner från allmänna motionstiden

2002/03:Fi232 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

10. Riksdagen anvisar för budgetåret 2003 anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt uppställningen i tabell 9.

2002/03:Sk273 av Torkild Strandberg m.fl. (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att ge Ängelholms flygplats status som gränskontrollort och internationell gemenskapsflygplats.

2002/03:Sk285 av Peter Danielsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Ängelholm-Helsingborg flygplats bör ges status som internationell gemenskapsflygplats.

2002/03:Sk313 av Ulla Wester och Kerstin Engle (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en förnyad översyn av tulltjänstemännens befogenheter.

2002/03:Sk379 av Per Landgren m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till skatteförvaltningen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samverkan när det gäller gränskontrollen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om gränskontrollen i övrigt.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förbättrad kontroll vid våra internationella flygplatser.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till tullen.
6. Riksdagen anvisar för budgetåret 2003 med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 3 Skatteförvaltning enligt uppställning (i tkr): 3:2 Skattemyndigheterna, Regeringens förslag 5 087 212, Anslagsförändring –20 000. 3:3 Tullverket, Regeringens förslag 1 267 607, Anslagsförändring 5 000. Summa totalt för utgiftsområdet, Regeringens förslag 8 265 931, Anslagsförändring –15 000.

2002/03:Sk384 av Lennart Hedquist m.fl. (m):

1. Riksdagen anvisar till anslag 3:1 Riksskatteverket för budgetåret 2003 75 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit eller således 408 156 000 kr.
2. Riksdagen anvisar till anslag 3:3 Tullverket för budgetåret 2003 26 miljoner kronor utöver vad regeringen föreslagit eller således 1 293 607 000 kr.
3. Riksdagen anvisar till anslag 3:4 Kronofogdemyndigheterna för budgetåret 2003 40 miljoner kronor mindre än vad regeringen föreslagit eller således 1 387 948 000 kr.

2002/03:Sk388 av Roger Karlsson m.fl. (c):

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution enligt följande uppställning (i tkr): 3:1 Riksskatteverket, Regeringens förslag 483 156 Anslagsförändring –50 000. 3:3 Tullverket, Regeringens förslag 1 267 607 Anslagsförändring 20 000. Summa för utgiftsområdet, Regeringens förslag 8 265 923 Anslagsförändring –30 000.

2002/03:Sk393 av Kent Härstedt m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Ängelholms/Helsingborgs flygplats skall få status som gränsövergångsställe och ICAP-flygplats.

2002/03:Sk407 av Lars U Granberg och Birgitta Ahlqvist (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tullbevakningen i de norra delarna av landet.

2002/03:So517 av Anders Bengtsson m.fl. (s):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stärka stödet till tull och polis för att stävja smuggling och vidareförsäljning av alkohol.

2002/03:T240 av Kenneth Lantz (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att överväga en uppgradering av Ängelholms flygplats till internationell status.

2002/03:N342 av Birgitta Sellén (c):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utlokalisera delar av skattemyndigheten till Sollefteå.

BILAGA 2Förslag till beslut om anslag inom
utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	Tusental kronor
3:1 Riksskatteverket	Ramanslag	483 156
3:2 Skattemyndigheterna	Ramanslag	5 087 212
3:3 Tullverket	Ramanslag	1 267 607
3:4 Kronofogdemyndigheterna	Ramanslag	1 427 948
Summa		8 265 923